

Giftfri by Rebild

Lav en god kompost af haveaffald

I løbet af kun 2–3 måneder kan mikroorganismene omdanne haveaffald til et godt jorddækningsmateriale, som giver jorden struktur og gøder jorden, når det nedbrydes.

Start med en samlebunke

Inden man kan begynder at kompostere, skal man have samlet en stor bunke affald, minimum 1 m³, gerne mere, da det giver større sikkerhed for at få en høj temperatur. Har man bygget en kompostbeholder med to rum bruges det ene til samlebunken.

Bland affaldet godt

Komposten sættes enten i en stor kompostbeholder eller i en bunke på jorden. Det er vigtigt at blande affaldet godt. Hvis materialet findeles omsættes det hurtigst.

Tilpas vand

Indholdet skal være fugtigt, men ikke drivende vådt. Vand kompostmaterialet grundigt, hvis det er meget tørt.

Tilpas luft

Det er de iltkrævende bakterier, der klarer omsætningen, så der skal kunne komme luft til. Materialet må heller ikke være for løst, groft materiale skal evt. trædes sammen, så der ikke er store luftlommer i det. Hvis der ikke er ilt til stede, er det andre bakterier, der tager over, og det lugter af kloakslam.

Dæk komposten

Bunken dækkes med plastic, så fugtighed og varme bliver i bunken, og kompostens næringssalte ikke udvaskes af regnvandet. I løbet af et par døgn begynder bunken at tage varme. Temperaturen stiger i løbet af den første uge til ca. 60° for derefter gradvis at falde (prøv evt. med et jordtermometer). Derefter falder temperaturen langsomt. Når dette sker, kan man eventuelt stikke kompostbunken om og ved omstikningen lægge det yderste lag ind i midten. Det giver en mere ensartet omsætning, og hvis man kan få den til at tage varme igen, giver det større sikkerhed for, at sygdomskim og ukrudtsfrø bliver dræbt. Hvis den virker tør, vandes den.

Hvis temperaturen ikke stiger

Udebliver temperaturstigningen, er bunken enten ikke fugtig nok, eller den er for våd og er ved at gå i forrådnelse (lugter af kloak). I begge tilfælde stikkes bunken om, og fugtigheden reguleres. Bunken kan også »koge« tør inde i midten, hvis den bliver varmere end de 60°. Den må da vandes op og luftes.

Brug af komposten

Efter nogle måneder er materialet så nedbrudt, at det kan skilles ad med fingrene, men det er endnu ikke omdannet til muld. Man kan nu vælge at bruge den delvist omsatte kompost til jorddække. Eller man kan lade den kompostere helt færdig og bruge den næste år til fremstilling af pottemuld

Skyggen under et æbletræ er et fint sted til kompostbunke, samlebunke og sold